

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 142:

Forslag til folketingsbeslutning om lempelse af reglerne om tjenesterejsendes skattefri rejsegodtgørelse.

Af Pernille Sams (KF) og Flemming Hansen (KF).

(Fremsat 11/5 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Ole Stavad):

Det beslutningsforslag, vi her har til behandling, er fremsat af Det Konservative Folkeparti. Forslaget vil hæve niveauet for skattefri rejsegodtgørelser og genindføre de tidligere regler om skattefri godtgørelse for logi.

Lad mig først starte med lidt historik og nogle grundlæggende principper. Reglerne om skattefri godtgørelse til dækning af meromkostninger under tjenesterejser blev ændret i henholdsvis december 1996 og juni 1997 af et bredt flertal i Folketinget bestående af Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Centrum-Demokraterne og, for så vidt angår 1996-ændringen, også Det Konservative Folkeparti. Ændringerne skete overordnet med henblik på at skabe ligestilling mellem privat ansatte og offentligt ansatte og mellem de forskellige lønmodtagergrupper, samt for at sikre, at standardsatser for rejsegodtgørelse svarer til de gennemsnitlige faktiske merudgifter forbundet med at være på rejse.

Reglerne om skattefri rejsegodtgørelse har aldrig været tænkt som et løntilskud eller som en støtteforanstaltning for personer, der er beskæftiget i kortere perioder i udlandet. Reglerne skal alene sikre, at den ansatte kan foretage tjenesterejser, uden at den ansatte i den forbindelse påføres personlige meromkostninger, og uden at arbejdsgiverens refusion af disse omkostninger udløser en beskatning.

For så vidt angår spørgsmålet om en forhøjelse af standardsatsen, kan jeg oplyse, at Arbejderbevægelsens Erhvervsråds rapport, der dannede grundlag for 1997-ændringen, viste, at de hidtil gældende standardtakster for rejseudgiftsdækning generelt var for høje. Rapporten viste desuden, at det ikke var muligt at påvise

en nærmere sammenhæng mellem satserne og rejseforholdene for de forskellige erhvervsgrupper, samt at der ikke var grundlag for, at godtgørelsessatserne i udlandet var højere end godtgørelsessatserne i Danmark.

Det vel nok mest retfærdige system bliver opnået ved, at der udelukkende bliver kompenseret for merudgifter efter regning. Herved opnås, at den rejsende bliver kompenseret krone for krone, hverken mere eller mindre. Det er da også det princip, som er aftalt mellem Dansk Industri og CO-Industri i industriens overenskomst. Grunden til at det ikke bruges alle steder, er utvivlsomt de gunstige standardgodtgørelser, der hidtil har været gældende.

En standardgodtgørelsessats er fastholdt, fordi unødigt besvær med regnskaber og dokumentation af de faktiske udgifter kan undgås. Ansatte, arbejdsgivere og også skattemyndighederne kan undgå at samle bilag. Det er således en ren praktisk foranstaltning.

Generelt mener jeg ikke, at rejsereglerne bør være med til at styre, hvordan man praktisk indretter sig. Reglerne bør med andre ord, ligesom alle andre skatteregler, være så neutrale som muligt. Det mener jeg er opnået ved, at de nye regler sikrer, at ansatte på rejse kan få dækket deres merudgifter af arbejdsgiveren, uden at det får skattemæssige konsekvenser for den ansatte, og uden at den ansatte generelt overkompenseres på bekostning af andre skatteborgere.

Min forgænger gav i i 1997 udtryk for, at det eneste brugbare argument for forhøjelse af standardsatsen måtte være, at merudgifterne normalt er større, altså højere, end satsen. Jeg er helt enig i denne betragtning. Jeg har hørt mange indvendinger mod de nye rejseregler, men jeg har hverken set eller hørt om undersøgelser, der viser, at satsen ikke som hovedregel dækker rimelige merudgifter.

Satserne for skattefri rejsegodtgørelse skal efter De Konservatives forslag tilnærmes niveauet i de lande, som Danmark typisk konkurrerer med. Jeg ved ikke, om det Konservative Folkeparti mener, at vi normalt konkurrerer med Belgien, men jeg kan oplyse, at rejsegodtgørelsessatsen i Belgien er mindre end rejsegodtgørelsessatsen i Danmark. Herudover bør det bemærkes, at den norske standardgodtgørelse til kost ved rejse i udlandet også er lavere end den danske, når der ikke overnattes på hotel eller lignende.

Til spørgsmålet om en skattefri standardsats for logiudgiftsdækning kan jeg oplyse, at de tidligere regler om skattefri godtgørelse for logi blev afskaffet med lovændringen i december 1996, en lovændring, som Det Konservative Folkeparti i øvrigt stemte for. Folketinget vedtog, at udgifter til logi kun kan dækkes af arbejdsgiveren eller fratrækkes ved indkomstopgørelsen mod dokumentation.

Udgiften til logi varierer meget. Det er derfor nærmest umuligt at fastsætte en standardsats, der i en normal situation ville dække de reelle udgifter. Desuden er udgifter til logi normalt lette at dokumentere.

Det var efter de gamle logigodtgørelsesregler muligt at få udbetalt skattefri logigodtgørelse fra arbejdsgiveren, selv om den ansatte ingen merudgifter havde. Valget af logi afhang derfor ikke af, hvad der var praktisk i forhold til arbejdet, men af, hvad der var praktisk i forhold til skattereglerne, således at der kunne udbetales skattefri løn i form af logigodtgørelse.

De nye regler for hele dette område sikrer en ligelig behandling, uanset om man er privat eller offentligt ansat, og uanset om man tilhører den ene eller den anden erhvervsgruppe. Niveaue for den skattefri godtgørelse er fastsat i forhold til det faktiske omkostningsniveau. Er omkostningerne i konkrete situationer højere, kan de dækkes af arbejdsgiveren efter regning og med skattefradrag, og uden at de påvirker den ansattes skat overhovedet.

Endelig er der de nye godtgørelsesregler. De er vedtaget af Folketinget, næsten 2 år før de får virkning, så aftaler og overenskomster har kunnet tilpasses, og reglerne bliver indfaset gradvis frem til 2001.

Folketingets brede flertal har altså taget meget vidtgående hensyn til de personer, der skal leve med reglerne. De rejsende må lønnes for besværet og ulemperne ved tjenesterejser via overenskomsterne og ikke via skattelovgivningen.

På regeringens vegne må jeg derfor sige, at regeringen ikke kan støtte det konservative beslutningsforslag.

Jens Peter Vernersen (S):

Det beslutningsforslag, vi behandler i dag, er jo fremsat af Det Konservative Folkeparti. Forslaget vil hæve niveaue for den skattefri rejsegodtgørelse.

Det er jo ikke første gang, at det spørgsmål har været drøftet her i Folketingssalen. Senest

var i forbindelse med behandlingen af lovforslag nr. L 257 i maj måned 1997. Da havde Folketinget en meget indgående drøftelse af hele problematikken omkring rejsegodtgørelse. Det blev klarlagt, at det i skattemæssig henseende drejer sig om at sikre de medarbejdere, der rejser i forbindelse med deres arbejde, en skattefri godtgørelse, som kan sikre de merudgifter, der er i forbindelse med rejsen.

Som bekendt blev godtgørelsen fastsat til 256 kr. pr. dag, og det beløb er nu reguleret til 271 kr. som standardsats.

Lovforslaget sikrede, at satserne trådte i kraft den 1. april 1999 og med en aftrapning frem til januar 2001. Der var således givet mulighed for via overenskomsterne at foretage de fornødne justeringer af de kollektive aftaler på arbejdsmarkedet.

For Socialdemokratiet er det vigtigt at slå fast, at der skal være dækning for de merudgifter, lønmodtageren har i forbindelse med rejse for arbejdsgiveren. Det kan ske ved at benytte de standardsatser, det er lovgivet om, eller ved at rejse efter regning, som så efterfølgende refunderes hos arbejdsgiveren.

Men det er også vigtigt at slå fast, at rejsegodtgørelse ikke skal have en størrelse, så der kan være tale om en delvis lønandel. Løn er til beskatning, og rejsegodtgørelse er skattefri efter standardsatserne eller efter regning, som så arbejdsgiveren refunderer. Det har et bredt flertal i Folketinget tilsluttet sig med vedtagelsen af lovforslag nr. L 257 i 1997.

Jeg forstår, at Det Konservative Folkeparti igen ønsker spørgsmålet fra 1997 drøftet. Med forslaget ville der være tale om at udbetale rejsegodtgørelse som skattefri subsidier til lønnen for visse grupper, især hvis man hæver rejsegodtgørelsen tilstrækkeligt. At det så betyder, at andre lønmodtagere derved kommer til at betale mere i skat, bekymrer åbenbart ikke Det Konservative Folkeparti.

En vedtagelse af forslaget ville være at medvirke til en sådan subsidiering, der måske også kan være et tilskud til arbejdsgiveren, der kan konvertere en del af lønudbetalingen til skattefri rejsegodtgørelse. Det støtter Socialdemokratiet ikke.

At forslaget fremsættes på det her tidspunkt af året siger jo alt om, at der er tale om et paradeforslag, som Det Konservative Folkeparti ved ikke kan vedtages i denne samling. Derved bliver forslaget populisme, der er nemt at gennemskue, eller, som det tidligere konservative

folketingsmedlem Connie Hedegaard skrev i Politiken forleden: »Nogle gange spørger jeg mig selv, efter at jeg er trådt ud af Folketinget: Hvor utroværdige tør politikere gøre sig selv med deres populistiske løfter?«

Som sagt: Socialdemokratiet kan ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg kan høre, det er længe siden, hr. Jens Peter Vernersen har været på arbejdsmarkedet. Jeg har to spørgsmål: Det første er om løftet om, at man bare kan stille med en regning, så kan man få den refunderet af sin arbejdsgiver. Det er jo nemt, hvis man er ministeriel embedsmand, der rejser til New York og bor på Hotel Marriott osv., så får man automatisk en regning nede i receptionen. Men hvad med de tusinder af danske håndværkere og andre, som f.eks. er nødsaget til at bo i en skurvogn eller en campingvogn? Det udløser ikke nogen kvittering, når natten er overstået. Hvad skal de mennesker gøre? De har ikke nogen kvittering at tage med hjem til deres arbejdsgiver, de har bare haft udgiften.

Det er mit første spørgsmål: Hvad skal den type medarbejdere gøre?

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Ja, det her er selvfølgelig et spørgsmål om måske at genoptage den diskussion, man havde i 1997, hvor hr. Kim Behnke jo havde præcis de samme synspunkter. Jeg hørte, at hr. Kim Behnke sagde, han havde to spørgsmål. Jeg hørte nu kun ét, men det er muligt, at hr. Kim Behnke så tager spørgsmålene sådan lidt efter lidt.

Jeg vil godt sige, at det mest retfærdige system naturligvis ville være, at man fik en regning, når man havde disse udgifter, men for at undgå det, så er det altså, at vi har lavet disse standardsatser, som i dag ligger på næsten 280 kr. Man kunne så også sige, at det jo faktisk er det princip, at der kompenseres krone for krone, der er aftalt mellem Dansk Industri, CO og CO-Industri i deres overenskomst, nemlig lige præcis, at der skal kompenseres krone for krone, og det er, som jeg har sagt, den mest retfærdige måde at gøre det på.

Der er ikke nogen nye synspunkter i det her spørgsmål. Alle synspunkter blev vendt for to år siden. Jeg har været debatten igennem og

også læst de synspunkter, som hr. Kim Behnke står for. Der er ikke noget som helst nyt, der tilkommer på nuværende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Nej, tilsyneladende er Socialdemokratiet ikke blevet klogere i den tid, der så er gået, og hvor man har kunnet indhente nogle erfaringer. Når hr. Jens Peter Vernersen bliver ved med at henvise til Dansk Industri, så er man altså nødt til at holde sig for øje, at der ikke er mange industriarbejdere, der udstationeres på en byggearbejdsplads og skal bo i en campingvogn eller en skurvogn. Det er typisk folk inden for håndværksfagene, f.eks. dem, der er omfattet af det såkaldte BAT-kartel. Men der er altså ikke noget budskab til dem om, hvor de skal få refunderet deres udgifter til at bo i sådan en campingvogn.

Så spørgsmål nr. 2, som jeg jo har stillet i ud-sigt. Hr. Jens Peter Vernersen bruger samme argumentation som skatteministeren, at de jo bare i deres overenskomster kan aftale, at de får udbetalt de her penge. Men er det ikke rigtigt, at i det øjeblik, pengene er aftalt i en overenskomst, går pengene til beskatning, og det vil sige, at der skal virksomhederne, som kigger på de penge, altså regne med, at 60 pct. af dem går til beskatning. De afleveres altså i hr. Ole Stavads eller i hr. skatteministerens eller i Told og Skats kasse, hvorimod det kun er de ca. 40-50 pct., der kommer til konkret udbetaling, hvorfor lønmodtageren, for at få de penge, der reelt dækker omkostningerne, skal have mere end det dobbelte udbetalt af sin arbejdsgiver. Er det ikke det budskab, Socialdemokratiet har, at sådan kan man bare gøre det? Hvordan hænger det så sammen med konkurrencesituationen?

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Hr. Jens Peter Vernersen brugte mange kræfter på at få det til at se rigtigt ud, at Socialdemokratiet blankt afviser overhovedet at gå ind på tanken, der ligger bag det her forslag, og sluttede så af med at sige, at det var utroværdigt, fordi vi har fremsat beslutningsforslaget så sent i folketingsåret, som tilfældet er.

Så vil jeg gerne sige til hr. Jens Peter Vernersen, at vi har fremsat det, da vi indså, at en del af de partier, der var med til at bære de nye dårlige regler igennem, var ved at fortryde. De begyndte nu at indse, at det, man havde

gjort, var galt, og det konstaterede vi da med stor glæde. Derfor skyndte vi os at fremsætte det her forslag for at få denne her sag sat på dagsordenen, og jeg vil gerne sige, at vi kører den med stor glæde igennem, også i denne her folketingssamling, hvis det i dag viser sig, at der er flertal for de tanker, der ligger i forslaget. Det skal hr. Jens Peter Vernersen slet ikke være i tvivl om.

Men jeg vil da gerne spørge, om hr. Jens Peter Vernersen slet ikke ser nogen som helst vaklen i Socialdemokratiets holdninger, fordi når et land er så afhængig af eksport som Danmark er, og man så forringer de danske eksportmedarbejderes muligheder, så behøver det jo ikke være ren visdom at kunne se det. Jeg sporede slet ingen vaklen i Socialdemokratiets holdning til sagen, og det vil jeg da gerne høre om der slet ikke er.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Som jeg gav udtryk for, så var der jo faktisk meget, meget bred enighed om, hvordan disse regler skulle fastsættes, og derfor kom man også frem til disse standardsatser, som så i øvrigt blev ens satser. Vi husker vel nok, at udgangspunktet for, at den her diskussion overhovedet kom op, jo var, at Statens Ligningsråd besluttede, at alle disse sær aftaler, en række forskellige områder havde, blev opsagt. Derefter havde man jo så eksportchaufførkonflikten, og i fortsættelse deraf opnåede man en aftale her i Folketinget om, hvad der nu var rigtigt, nemlig at man skulle dækkes ind med disse standardsatser, og det er det, der lykkedes.

Jeg må sige, at når jeg henviser til den overenskomst på metalområdet, så er det jo da ikke ukendt, at der også på det område findes en række rejsemontører, der netop rejser, og der anbefaler man, at man rejser efter regning, men gør man det ikke, så har man altså den mulighed, som jeg præcis henviser til.

Jeg forstår på fru Pernille Sams, at en række partier var ved at fortryde deres holdning til det her spørgsmål, som faktisk sikrede, at man også nu kunne få disse 276 kr. her fremover. Jeg har da også læst det, som står i avisen. Jeg går da ud fra, at fru Pernille Sams har kontaktet disse partier og har fået deres tilsagn om at støtte forslaget, når man nu fremsætter det her, men det vil vi høre senere i debatten, når synspunkterne kommer fra partierne her i Folketingssalen.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Den eneste krog, hr. Jens Peter Vernersen har at hænge sin hat på, er, at det er vedtaget i bred enighed. Jeg skulle hilse og sige, at da Folketinget i sin tid indførte reglerne om tvungen påmontering af stænklapper, var der også et bredt flertal, der vedtog det. Alligevel var man nødt til efterfølgende at erkende, at det ikke fungerede i det praktiske liv. Og det er jo det, der er tilfældet med de her regler. De fungerer ikke i det praktiske liv.

Så siger hr. Jens Peter Vernersen: Jamen de kan jo bare rejse efter regning. Ja, det er i orden, hvis man indlogerer sig på et dyrt, seksstjernet hotel og får en regning med hjem, som arbejdsgiveren så kan putte i regnskabet. Hvis man indlogerer sig i en campingvogn sammen med 4 af éns kammerater og kommer hjem og skal have refunderet de udgifter, der er, så kan de ikke lade sig gøre. Skattepolitisk, økonomisk, samfundsøkonomisk er den holdning, Socialdemokratiet har til det her, hul i hovedet.

Lad mig så sige til spørgsmålet om, hvorvidt forslaget kan nå at komme til færdigbehandling, at det er lidt usædvanligt, at en socialdemokrat skal bruge det argument netop i dag, hvor Folketinget er blevet sat til at hastebehandle et beslutningsforslag fra regeringen. Der er ingen grund til at bebrejde Det Konservative Folkeparti, at forslaget er stillet på det her tidspunkt. Vi kan sagtens nå at vedtage det, hvis viljen er til stede.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Jeg vil godt sige, det jo ikke er et spørgsmål om, hvad jeg siger om disse regler. Det, jeg henviser til, er, at der på metalområdet er aftalt, at den mest rigtige måde er at rejse efter regning, men at vi her i Folketinget har aftalt reglerne om, at man pr. dag kan få disse 276 kr.

Det er en foredrøjning, når hr. Kim Behnke siger, at det er os, der tilkendegiver det. Jeg refererer ganske præcist, hvad der er aftalt i den overenskomst.

Kristian Jensen (V):

Efter eksportchaufførernes blokade af grænseovergangene i november 1996 blev det besluttet at gennemgå reglerne for skattefri rejsegodtgørelse. Det mundede ud i et lovforslag, som Folketinget vedtog i juni 1997, og principperne i det lovforslag, der stadig væk er gældende ret,

er, at alle uanset ansættelsesstilling skal modtage det samme i skattefri rejsegodtgørelse. Enkelte grupper blev dårligere stillet med den ordning, og for disse blev der indført en midlertidig aftrapning, som udløber i april år 2001.

Det kan selvfølgelig altid diskuteres, som Venstres ordfører også fremførte i forbindelse med førstebehandlingen, om satsen på de i 1997-priser 256 kr. er tilstrækkelig. Men nu er der ensartede regler på området, hvilket alt andet lige gør det lettere for erhvervslivet at administrere.

Venstre er stærkt optaget af, at vi sikrer vores eksporterhverv så gode og tidssvarende vilkår som muligt, uden at vi ønsker at indgå i det skatteyderfinansierede kapløb med andre lande. Vi ønsker ikke, at vore skattesatser er ude af trit med vores nabolandes, og at vores vilkår er strammere end de lande, som vores virksomheder konkurrerer med.

Som udgangspunkt mener Venstre, at regelsættet fortsat er godt, men Venstre er glade for, at De Konservative har rejst spørgsmålet nu, for det giver en mulighed for, at vi hen over sommeren kan få klarlagt, i hvilket omfang reglerne eventuelt bør ændres.

Vi ser frem til, at der kommer et godt udvalgssarbejde, som så eventuelt kan munde ud i et konkret forslag i forbindelse med finansloven for år 2000.

Pernille Sams (KF):

Vi har fremsat dette forslag, fordi vi er sikre på, at Folketingets flertal har truffet en ikke bare uheldig, men en ligefrem skadelig beslutning ved at beskære de danske eksportmedarbejderes rejsediæter. Det er uigennemtænkt, det er kortsigtet, og det er et helt igennem forkert sted, Folketingets flertal har valgt at være fedtede og smålige.

Når danske virksomheders eksportmedarbejdere med den nuværende lovgivning stilles ringere end deres udenlandske konkurrenter, skal der ikke megen logisk sans til at fatte, at det går ud over dansk eksport, at det går ud over lysten til at arbejde for de danske virksomheder på eksportmarkederne.

Danske arbejdspladser, dansk økonomi og danske virksomheder er helt afhængige af, at der er mange mennesker, der vil påtage sig job uden for landets grænser. Ikke kun afsætningsmæssigt, men også uddannelsesmæssigt er det i øvrigt af afgørende betydning, at medarbejderne har lyst og mulighed for at komme ud.

Det er i forvejen opslidende at være meget hjemmefra, at skulle bo i en kuffert på et hotelværelse eller på landevejen, men det bliver da bestemt ikke bedre af, at et folketingsflertal med nidkær misundelse har besluttet, at det skal være dyrere for medarbejdere i danske virksomheder at påtage sig disse job, end det er for medarbejdere i udenlandske virksomheder.

Selvfølgelig kan danske internationale virksomheder så vælge at udøve en vis form for selvtaget eller selvretfærdighed, kan man kalde det, ved f.eks. at ansætte deres medarbejdere i udenlandske afdelinger, inden de sender dem ud. Men det er da mildest talt noget af en håbløs lovgivning, der lægger op til den slags omgåelse, og som jo under alle omstændigheder vil være et problem for de danske virksomheder, som ikke har udenlandske filialer eller afdelinger.

Så både for medarbejderne, som det går ud over, for de danske virksomheder og for den danske økonomi er det en forfejlet lovgivning. Det er vi særdeles tilfredse med at flere og flere er ved at indse, og vi håber, at vi nu kan få rettet op på forholdene igen, så danske medarbejdere og virksomheder ligestilles med deres udenlandske kolleger.

Efter ordførertalerne vil jeg forsøge at afslutte og afrunde dagens debat, men allerede nu kan jeg da sige, at det er utroligt, at skatteministeren med sin evindelige, ukuelige, smålige nidkærlighed og millimeterretfærdighed også skal lade det gå ud over det her område. Og det er et problem for danske eksportvirksomheder, at man ikke fra regeringens side vil være med til at gøre det attraktivt at arbejde på eksportmarkederne, når vi i Danmark har så stort behov for eksport, som vi har.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Så vidt jeg har forstået, er Det Konservative Folkeparti baseret på en liberalistisk tankegang, og det vil sige, at virksomhederne skal kunne konkurrere, og hvis der er et overskud, beholder ejerne det, og hvis der er et underskud, skal de af med penge, og det skal først og fremmest være uden statstilskud.

Er det ikke korrekt forstået, at den konservative holdning er, at virksomheder skal kunne konkurrere uden statstilskud? Og hvis dét er rigtigt, må jeg så få at vide, hvorfor Det Konservative Folkeparti lige pludselig i denne her

sag synes, det er meget vigtigt at give virksomheder statstilskud.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Det siger meget om hr. Frank Aaens holdning til tingene, at han taler om statstilskud, og det samme kommer til udtryk i skatteministerens og Socialdemokratiets holdning til denne her sag.

Der er ikke tale om statstilskud. Der er tale om en ligestilling med de lande, som Danmark konkurrerer med, og som har væsentlig større satser på det her område. Og der er tale om, at man ikke skal tvinge medarbejdere til at samle stabler af bilag, uanset hvad det er for småudgifter, de har, selv drikkepenge, og dem kan man jo i virkeligheden ikke engang få bilag for.

Men små kaffeboner og alt muligt andet forventer regeringen og et folketingsflertal at man skal gå rundt og samle i store stabler og gå hjem og bogføre, og det skal man altså ikke i udlandet, og dér kan man få væsentlig større satser, og det er det, vores erhvervsliv er oppe at konkurrere imod.

Det er sådan, vi ser på sagen. Vi taler ikke om statstilskud eller ikke statstilskud, vi taler om, at danske medarbejdere i danske virksomheder skal have det lige så godt, som hvis de var ansat i en udenlandsk virksomhed.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jamen det er da en frygtelig snakken udenom, for når man giver folk en mulighed for at trække noget fra på selvangivelsen, udløser det jo et skattefradrag og dermed en mindre skat, og hvordan kan man så stå her og påstå, at det ikke er et tilskud?

Når man siger: Hvis du rejser i 3 dage, får du et skattefradrag på 300 kr., og hvis du rejser i 8 dage, får du et på 800 kr., er det da et tilskud, så hvorfor al den snakken udenom? Hvorfor ikke sige det, som det er: at det, som Det Konservative Folkeparti slås for, er, at f.eks. vognmandserhvervet i Danmark skal have et statstilskud?

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Er fru Pernille Sams enig med mig i, at diskussionen om statstilskud opstår, når danske virksomheder lukker og medarbejderne bliver sat på dagpenge eller bistandshjælp, for så er der tale om statstilskud og statsudgifter, men at en

udgift, der refunderes via et bilag, er en driftsudgift, der er fuldt fradragsberettiget ifølge ligningslovens § 6?

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Uanset Enhedslistens mærkelige opfattelse af dansk skattelovgivning, kan det aldrig blive til et statstilskud, når et beløb modsvares af en udgift, som en medarbejder har haft, og det er det, der er tilfældet her.

Der er så tale om, at man kan vælge mellem to ordninger: enten at samle en kæmpestabel af bilag, hvor man skal være papirnusser og være ved at drukne i alle mulige former for småbilag, eller at vælge en mere ubureaukratisk ordning, hvor man kan få et fast beløb.

Og jeg kan godt forstå, at der er mange, der vælger det faste beløb i stedet for at skulle gå og holde styr på alle mulige små kaffeboner, og hvad ved jeg, fra mange, mange dages rejser hvert år. Så jeg vil ikke tvinge alle danske medarbejdere til at samle i kilometervis af bilag for at kunne dokumentere, at de har haft udgifter ved at være ude.

For mig er det her et spørgsmål om, at udgifterne modsvarer et afsavn, og jeg vil hellere end gerne være med til at motivere danske medarbejdere til at tage den opgave, der ligger i at udføre et stykke arbejde for danske virksomheder, også når det foregår i udlandet.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jamen det er ikke et spørgsmål om bureaukrati eller ikke bureaukrati, og jeg vil sådan set gerne diskutere, om man ikke godt kunne tænke sig det så ubureaukratisk som muligt, men det, der er det afgørende, som Det Konservative Folkeparti må forholde sig til, er: Hvem skal betale den udgift, der er forbundet med at have en medarbejder ude at rejse? Skal skatteyderne betale den regning, eller skal arbejdsgiverne betale den regning?

Det er det afgørende spørgsmål, for hvis det er arbejdsgiverne, der skal betale det, så er det i orden, men hvis det er skatteyderne, der skal betale det, så er det et statstilskud, og det bør Det Konservative Folkeparti erkende.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner sen (S):

Det drejer sig jo ikke om at sende folk ud at samle bilag. Det drejer sig om, at man har en

mulighed for at vælge en standardsats, som har en sådan størrelse, at man kan få dækket sine ekstraudgifter, og vi mener altså, at denne sats kan dække disse ekstraudgifter.

Og når fru Pernille Sams tilkendegiver, at medarbejderne skal motiveres til at rejse ud, vil jeg godt spørge: Ligger motiveringen så i, at man får et beløb ud over det, som man har af ekstraudgifter? For hvis dét er motiveringen, er der jo lige præcis tale om det, vi siger, nemlig at man får et skattefrit beløb oven i den skattepligtige løn, som man så kan have ved siden af. Det er jo det, det drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Jeg kan forstå, at når man i henhold til De Konservative forringer ordningen, så falder den danske eksport også, eller der er i hvert fald et konkurrenceevneproblem. Men betyder det så omvendt, at hvis man flerdobler denne standardsats, så flerdobler man også den danske eksport? Eller hvordan skal incitamentsvirkningen i forslaget ellers forstås?

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Jeg vil prøve at starte bagfra og svare hr. Morten Helveg Petersen først: Jeg er ganske overbevist om, at mulighederne for, at man kan få sine omkostninger dækket, når man er ude at rejse for danske virksomheder, har en afgørende virkning med hensyn til, hvor mange medarbejdere der har lyst til at påtage sig den opgave, naturligvis. Og hvis det bedre kan betale sig at blive hjemme i stedet for at ligge og rode på landevejene andre steder i verden og være væk fra familien det meste af året, er jeg også helt overbevist om, at der er mange, der vælger at lade være.

Til hr. Frank Aaen vil jeg bare sige: Det er nu engang sådan, at medarbejderudgifter er fradragsberettigede. Så kan hr. Frank Aaen synes, det er forkert, men sådan er virkeligheden altså, og jeg synes, det er helt i orden.

Så spurgte den socialdemokratiske ordfører, hr. Jens Peter Verner, om vi ønsker et skattefrit tillæg ud over lønnen, om det i virkeligheden er det, vi går efter.

Dertil vil jeg sige: Vi går efter at sidestille danske eksportmedarbejdere med andre landes eksportmedarbejdere, sådan at danske virksomheders konkurrencevilkår er lig med udenlandske virksomheders. Og hvis det indebærer,

at der er 10 kr. for meget i overskud en enkelt dag, er jeg altså ikke misundelig, vil jeg gerne sige – hvis bare det kan gøre, at man ikke skal samle i kilometervis af bilag og bogføre dem i timevis. Og skulle der være en anelse tilovers, hvad så?

Første næstformand (Birte Weiss):

Hr. Ole Sohn som ordfører.

Ole Sohn (SF):

Da vores ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg på SF's vegne gøre et par betragtninger om forslaget.

Ret beset er det vel Det Konservative Folkepartis ønske at komme med et markeringsforslag her, kort før Folketinget sendes på sommerferie, men det ændrer nu ikke ved, at SF vil bruge den kommende tid til nærmere at undersøge, om der faktisk er behov for ændringer, men formentlig ikke sådan, som det ligger i beslutningsforslaget. Men er der behov for nogle almindelige justeringer, vil vi selvfølgelig gerne se på det i samarbejde med de partier, der står bag den eksisterende aftale om rejsegodtgørelse.

Med de bemærkninger skal vi afvise det af Det Konservative Folkeparti fremsatte beslutningsforslag.

Klaus Kjær (DF):

I løbet af et par år er der sket en markant forringelse af tjenesterejsendes skattefrie rejsegodtgørelse:

Indtil 1997 havde man, når man rejste efter regning i udlandet, mulighed for skattefrit at modtage 60 pct. af ligningsrådets satser for skattefrie rejsegodtgørelse til dækning af udokumenterede merudgifter forbundet med arbejdet som følge af, at man var borte fra hjemmet.

Med lovændringen i 1997 blev disse 60 pct. halveret, således at der kun kunne udbetales 30 pct. skattefrit af satsen, oven i købet af en generelt lavere sats.

Samtidig blev det besluttet, at de hidtidige satser for alle lande og erhvervsgrupper fra og med den 1. april 1999 skal nedtrappes, således at der pr. 1. januar år 2001 vil være en fælles grundsats på 256 kr. pr. dag.

Fra den 1. april 1999 kan udgifter til logi i modsætning til tidligere kun dækkes efter regning. Tidligere måtte arbejdstageren finde sig et passende logi, som kunne dækkes af godtgørelsen, mens der i dag ikke er noget incitament til

at vælge moderate standarder i forbindelse med overnatning.

Afskaffelsen af skattefri rejsegodtgørelse for logi vil således betyde øgede udgifter til hotelophold for virksomhederne.

Den øgede forringelse af den skattefri rejsegodtgørelse har medført øgede udgifter for virksomhederne, til skade for konkurrenceevnen i forhold til udenlandske konkurrenter. Således er reglerne for tjenesterejsende fra bl.a. Sverige, Norge, Tyskland og Holland generelt mere gunstige end de danske regler, hvilket har påført tab af konkurrenceevne, i kraft af at de udenlandske konkurrenter har mulighed for at tilbyde medarbejderne højere godtgørelsessatser uden dokumentation.

De nye regler om dokumentation af udgifter for hotelophold har endvidere påført virksomhederne unødigt administrativt arbejde, ligesom de ansatte i visse tilfælde vanskeligt kan få en kvittering eller anden dokumentation for de ekstra udgifter, som rejsen medfører. Herudover har de ansatte selvfølgelig problemer og vanskeligheder med administrationen i forbindelse med at samle disse bilag.

Dansk Folkeparti kan fuldt ud støtte, at niveauet for skattefri rejsegodtgørelse hæves, således at satserne tilnærmes niveauet i de lande, som Danmark typisk konkurrerer med, ligesom vi kan støtte forslaget om at genindføre de tidligere regler om skattefri godtgørelse for logi.

Sonja Albrink (CD):

Med forslaget her lægger Det Konservative Folkeparti op til, at der skal ændres på de regler for rejsegodtgørelse og logi, som blev vedtaget i 1996 og 1997 med CD's og i øvrigt delvis også De Konservatives stemmer.

Forslagsstillerne begrundet fremsættelsen af forslaget med hensynet til den danske konkurrenceevne, og i CD er vi langt hen ad vejen enige i forslagsstillerens argumentation, hvad vi også har tilkendegivet offentligt. For naturligvis skal det sikres, at eksportvirksomhederne har ordentlige vilkår at konkurrere på, og der er tilsyneladende noget, der tyder på, at regelændringen fra 1996 og 1997 har nogle utilsigtede virkninger.

Det og meget andet bliver man selvfølgelig nødt til at forholde sig til og gøre noget ved, og derfor vil vi også i CD gerne være med til at bruge sommeren til at få undersøgt og belyst og set nærmere på de problemer vedrørende den skattefri rejsegodtgørelse, som flere har tilken-

degivet over for i hvert fald mig, som sidder i Skatteudvalget.

Vi vil f.eks. gerne have undersøgt, hvordan rejserreglerne er i de lande, der ligger omkring os, f.eks. Holland og Sverige, og hvordan vi kan få skruet de ting sammen herhjemme, sådan at vi kan få nogle gode rejseregler vedrørende det her område.

Morten Helveg Petersen (RV):

I Det Radikale Venstre er vi optaget af at udforme skattesystemet så hensigtsmæssigt som muligt, hvilket indebærer, at vi ikke altid tager det standpunkt, der er det mest populære i befolkningen, for nu at sige det mildt.

Det Konservative Folkeparti har fremsat dette forslag om at hæve niveauet for skattefri rejsegodtgørelse og genindføre de tidligere regler om skattefri godtgørelse for logi, men reglerne på området har aldrig været tænkt som et ekstra løntilskud til de ansatte, der arbejder i udlandet i kortere perioder. At vi har reglerne, har primært til hensigt at sikre, at de ansatte i forbindelse med tjenesterejser ikke påføres personlige meromkostninger, men også, at arbejdsgivernes refusion af udgifter ikke fører til et skattemæssigt mellemværende.

Umiddelbart mener vi, at refusion efter princippet krone for krone er det mest retfærdige, og det kan lade sig gøre i de tilfælde, hvor der rejses efter regning. Men i nogle tilfælde og måske endda i mange tilfælde kan det vise sig vanskeligt i den virkelige verden, for nogle steder kan man ikke få en regning. Det gør det ofte svært at administrere i praksis, og netop derfor er standardgodtgørelsessatsen opretholdt, for erved undgår man noget af bøvllet med alle bilagene.

Som ansat skal man efter Det Radikale Venstres opfattelse aflønnes gennem den overenskomstmæssige løn, som man forhandler sig til gennem overenskomstsyste­met. Og selv om vi er store tilhængere af dansk eksport og det store arbejde, der gøres for at hive eksportkroner hjem til Danmark, kan vi ikke være tilhængere af at belønne medarbejdere indirekte via skattelovgivningen, og det er i virkeligheden det, som diskussionen i dag drejer sig om, og på den baggrund kan vi ikke støtte det fremsatte forslag fra Det Konservative Folkeparti.

Frank Aaen (EL):

Som bekendt blokerede eksportchaufførerne på et tidspunkt trafikken nede ved grænsen til

Tyskland i protest mod de planlagte ændringer på området, og Enhedslisten har normalt stor sympati for folk, som går i strejke og aktionerer for deres rettigheder, men vi var alligevel lidt mistænksomme, for vi syntes, det var en lidt usædvanlig strejke, og det viste sig jo også. Der var nemlig det usædvanlige ved den, at arbejdsgiverne støttede strejken, for sådan er det jo som regel ikke. Som regel er det jo sådan, at de ansatte strejker mod deres arbejdsgivere, men her var det helt tydeligt, at det var de ansatte og arbejdsgiverne, der i fællesskab aktionerede mod statskassen, og det stillede jo sagen lidt anderledes, end vi umiddelbart kunne se, når vi så, at det var en strejke.

Vi gravede så lidt i det, og så viste det sig jo, at der i overenskomsten mellem vognmændene og de ansatte på det her område tilmed lå en særlig konstruktion, som kort fortalt gik ud på, at hver gang det lykkedes at få det skattefri tillæg sat i vejret, blev det omregnet til en værdigmæssigt tilsvarende nedsættelse af timelønnen. Og på den måde blev det jo lysende klart, at det, som det drejede sig om, ikke var nogle ansattes rettigheder eller berettigede udgifter. Nej, sagen var, at der via skattesystemet i realiteten blev hævet et løntilskud i statskassen, og at vognmændene dermed i realiteten fik udbetalt et statstilskud.

Det kan man jo mene at man gerne vil, men så bør man fremsætte et forslag, hvori man siger, at danske vognmænd skal have så og så stort et statstilskud. Så kan vi diskutere, om vi synes, det er rimeligt eller ikke rimeligt, men så er det også klart, hvad det er, vi diskuterer, i stedet for det mummespil, som det i virkeligheden drejer sig om her, og som i høj grad er præget af populisme. For det, hele sagen drejer sig om, er jo: Hvem skal betale? Og skal vi give et indirekte statstilskud til arbejdsgiverne?

Det er jo fuldstændig rigtigt, som fru Pernille Sams sagde før, at hvis en arbejdsgiver afholder en udgift, så kan den trækkes fra i virksomhedens regnskab, og det er såmænd såre fornuftigt, for sådan er det jo i det samfund, vi lever i. Så har vi jo også en sikkerhed for, at det, der trækkes fra, er de faktisk afholdte udgifter, og at arbejdsgiveren står inde for, hvad man har afholdt af udgifter, og at der ikke er nogen former for fifleri med, at man bare puster dem op og laver mere eller mindre kunstige beregninger over, hvad et eller andet tillæg skal udgøre.

Derfor er det her et meget sundere system end det andet, hvor arbejdsgivere og ansatte i

fællesskab kunne gå på jagt i statskassen, hvis de bare kunne få det hele pumpet lidt op, for her er det altså sådan, at det er det helt normale, som gælder i en virksomhed: at arbejdsgiveren har ansvaret for, at virksomheden drives forsvarligt, og afholder de udgifter, som han mener er forsvarlige i forbindelse med arbejdets udførelse.

Og med hensyn til debatten om campingvognene i den forbindelse: Arbejdsgiverne kan jo stadig væk købe et antal campingvogne og stille dem til rådighed for de ansatte, og så kan de trække udgiften fra i deres virksomhedsregnskab, og på tilsvarende vis, hvis de synes, de vil betale for andet. Fint! Det system støtter vi, og vi er imod alle forsøg på via skattefrie ordninger at give indirekte statstilskud til udgifter, som arbejdsgiverne bør afholde selv.

Der er vores anbefaling til alle, der føler sig i klemme her: Vær så venlig at gå til arbejdsgiverne og få dem til at betale, hvad det koster! Det er sådan set et sundt princip, og det er ellers noget, som man normalt hylder i højresiden her i Folketingssalen: at tingene foregår på almindelige, markedsmæssige vilkår, og det støtter vi faktisk ubetinget at man også opererer med på det her område.

Kim Behnke (FP):

Hvis der er nogle af tilhørerne, der måske synes, der ikke er så mange folketingsmedlemmer til stede, kan jeg sige, at det er, fordi deres skattefri tillæg for i dag er udløbet, så de ikke har råd til at være her mere. Og det er jo det, der er problemet: at folketingsmedlemmerne har deres på det tørre, for der er jo masser af skattefri tillæg, som bliver udbetalt med en forventning om, at folketingsmedlemmerne bruger de penge til at afholde de udgifter, som de i øvrigt har i forbindelse med deres arbejde.

Når skatteministeren i dag giver udtryk for, at man jo bare kan få indregnet beløbene i de forskellige aftalte overenskomster, så er det, fordi skatteministeren har den skjulte dagsorden, at jo større beløb der bliver udbetalt, jo mere skat skal der afregnes.

Så er der den anden mulighed, og den er, at man bare kan stille med regningen. Og som vi har været inde på tidligere, er det jo så absurd, at en stor hotelregning kan man godt få refunderet, men en udokumenteret udgift for at bo i en campingvogn kan man ikke få refunderet, selv om den er voldsomt meget mindre.

Og begge dele, altså både den store hotelregning og det, at man i stedet får udgiften indregnet i lønnen, vil forringe konkurrenceevnen, for det vil betyde, at så er der slet ikke nogen danske håndværkere, som bliver sendt til udlandet til gavn for betalingsbalancen, og så bliver det entreprenører fra Holland og Tyskland og Sverige osv., der løber med de forskellige projekter.

Og i betragtning af, at den samlede eksport fra håndværk, industri og rådgivning jo altså er i størrelsesordenen 30-35 mia. kr. om året, spiller regeringen i øjeblikket meget højt spil.

Der er så mange arbejdspladser og så mange penge på spil her, at der ikke er nogen grund til at få den mistanke, som Enhedslistens hr. Frank Aaen fik om, at når der nu var en henvendelse fra arbejdsgiverne og lønmodtagerne i fællesskab, så var det nok, fordi der var en eller anden skjult dagsorden.

Næh, det er, fordi de har en fælles interesse i at bevare deres arbejdspladser, for det er jo dem, der oplever, at næste gang der er en licitation, så er det ikke dem, der vinder den, så er det måske den hollandske konkurrent.

Og når de trækdyr – og dem er hr. Frank Aaen tilsyneladende ikke længere iblandt – som møder derude på de trælse tidspunkter, som bor i campingvogne, og som ikke har en særlig festlig tilværelse, som er langt væk hjemmefra, fra børnene og resten af familien osv., så kommer og beder om, at de da i det mindste må blive ligestillet med de kollegaer, der bor i de andre skurvogne, og som kommer fra svenske og tyske og hollandske firmaer, ja, så er Folketingets, regeringens og skatteministerens svar, at det gider man ikke se på.

Derfor er der grund til at takke Det Konservative Folkeparti for, at beslutningsforslaget er blevet fremsat.

Fremskridtspartiet har ganske rigtigt, som hr. Jens Peter Vernersen gjorde opmærksom på tidligere i debatten, interesseret sig for denne sag flere gange, og i december 1996 fremsatte vi lovforslag nr. L 100, som netop gik ud på at få nogle ordentlige satser, og det forslag var sammen med regeringens forslag til afstemning i juni 1997, men vores forslag blev desværre ikke vedtaget.

Det Konservative Folkeparti undlod ved den lejlighed at stemme, og jeg har haft samme håb til debatten i dag, som fru Pernille Sams har givet udtryk for, nemlig at indrapporteringen ude fra det virkelige liv havde gjort så meget ind-

tryk på de forskellige partiers ordførere, at man i dag var parat til i det mindste at få sagen undersøgt ordentligt, for det var jo ikke det, der skete sidste gang.

Dengang skete der det, at efter at man i lang tid havde sagt, at vi ikke havde nogen dokumentation, kom der altså dokumentation fra fagforebundet, men i stedet for at rette sig efter den sendte man den over til Arbejderbevægelsens Erhvervsråd med den besked, om man ikke på en eller anden måde kunne skrive sig ud af den, og så brugte man det som reference til ikke at gøre noget seriøst.

Så det er Fremskridtspartiets synspunkt, at det her skal ændres, og det skal det hverken af hensyn til mig eller af hensyn til skatteministeren, men af hensyn til de mennesker, som vi burde være taknemlige for gider gøre den arbejdsindsats, frem for at vi træder på dem ved at sige, at vi ikke tror på de opgørelser, de kommer med, og at vi ikke tror på, at den sats, som vi giver dem mulighed for at få refunderet deres udgifter med, er så lille, at de rent faktisk har et dagligt tab ved at gå på arbejde. Det gider folk ikke ret længe, og derfor burde regeringen bekymre sig om den sag.

Og for at skatteministeren nu ikke skal tro, at han går helt tomhændet herfra, har jeg faktisk en gave til skatteministeren, og den er oven i købet skattefri. Så hvis skatteministeren er interesseret, er der en skattefri gave at høste, og den kan måske få skatteministeren til at blive lidt varm om hjertet, så der kommer en ordentlig løsning, når vi vender tilbage til sagen til efteråret. (*Spredt klappen fra tilhørerpladserne*).

Første næstformand (Birte Weiss):

Ifølge reglerne i Folketingets forretningsorden må man hverken give udtryk for glæde eller det modsatte.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Bare for en ordens skyld:

Folketingets medlemmer bliver selvfølgelig også ramt af de ændrede rejseregler, ligesom fagforeningsfunktionærer og en lang række andre højtlojnnede fremover må se, at det tilskud, som de tidligere har fået skattefrit i forbindelse med rejser, mere eller mindre forsvinder. Så det er også andre end bygningsarbejdere og rejsemontører, der bliver ramt af de nye regler.

Dér, hvor vi stadig væk har en fordel i Folketinget, som vi efterhånden er ene om at

have i forhold til andre grupper, er med hensyn til det skattefrie omkostningstillæg. Og for at der ikke skal være nogen tvivl om det spørgsmål, skal jeg bare sige, at Enhedslisten gerne deltager i en ændring af systemet her i Folketinget, så vi ikke længere modtager det skattefrie omkostningstillæg.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jamen hr. Frank Aaen ved også, at når Folketingets udvalg er ude at rejse, så bor man ikke i campingvogne, så bor man på fine, femstjernede hoteller rundt omkring i verden og rejser på første klasse for at komme frem, for man skal jo være udhvilet og ikke have ondt i ryg og ben. Det hensyn tager man altså ikke til de folk, der er på det, jeg vil kalde rigtige arbejdspladser.

Første næstformand (Birte Weiss):

Hr. Flemming Kofod-Svendsen som ordfører.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg synes, det er godt, at Det Konservative Folkeparti har fremsat det her forslag – man kan jo altid drøfte tidspunktet, men så mener jeg, at vi må vende tilbage til sagen til efteråret – for når Socialdemokratiets ordfører i sin afvisning talte om, at så ville andre komme til at betale mere i skat, bygger han jo på den opfattelse, at der er en bestemt mængde arbejde, men hvis der nu er en risiko for, at vi ikke får så mange i arbejde i f.eks. Tyskland, fordi vores regler er for fedtede eller for bureaukratiske i forhold til de tyske, og der så bliver arbejdet mindre, end der kunne være blevet, så bliver indtægten jo også mindre, og så kan vi risikere, at der totalt set bliver et mindre skatteprovenu ud af det, hvis vi er for restriktive.

Så er spørgsmålet altid, hvor det rigtige niveau er, og det synes jeg da vi skal bruge noget tid på at undersøge. Men jeg mener ikke, at vi skal lægge op til, at de forskellige statskasser skal konkurrere med hinanden. Der er tale om en rimelig balance. Og vi har fået flere henvendelser, som gør, at jeg synes, det er godt, at vi tager sagen op.

Vi støtter dette forslag, men er jo klar over, at vi ikke kan få det færdigbehandlet. Så når det nu kommer til at ligge i udvalget sommeren over, vil vi stille nogle spørgsmål, så vi får et bedre beslutningsgrundlag, og så vil mit parti meget gerne medvirke til at få genoptaget sagen efter sommerferien.

Og med hensyn til, hvor vi helt præcist skal lægge niveauet, kan vi forhåbentlig blive kloge-re, så vi kan lægge snittet det rigtige sted.

Jeg bemærkede, at skatteministeren henviste til to lande, og jeg ser, at Det Konservative Folkeparti henviser til to andre lande, så jeg vil da være interesseret i at få en nøjagtig opgørelse over, hvordan det er i de forskellige EU-lande, så vi har et rimelig godt beslutningsgrundlag, men den kan jeg jo få via udvalget.

Selve den grundholdning, der ligger bag forslaget, deler vi og støtter vi.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Hr. Flemming Kofod-Svendsen talte om bureaukratiske regler, men det er jo ikke en bureaukratisk regel, at man får et fast beløb udbetalt for hvert døgn, man er ude. Det kan absolut ikke omtales som en bureaukratisk regel.

Og med hensyn til den sammenligning med andre lande, som man ønsker, må jeg sige, at hvis vi skal ind i den diskussion, er der jo tale om en sammenligning af det samlede skattesystem. Her kan man jo ikke bare tage en niche i skattesystemet ud.

Det er helt naturligt, at medarbejdere, der rejser, selvfølgelig ønsker så stor en kompensation som muligt. Det er der ikke noget som helst unaturligt i. Jeg har været fagforeningsformand en stor del af mit arbejdsliv og har også dér altid forsøgt at få så meget i kompensation som muligt. Men for vores vedkommende drejer det sig om at finde en kompensation, som dækker de merudgifter, man har. Det er det, som opgaven er for os.

Og jeg har selvfølgelig haft henvendelser fra nogle, som har sagt: Vi får for lidt. Men jeg har også haft henvendelser fra andre, der har sagt: Det slår mere end rigeligt til. Vi har overskud af det.

Det er ikke så enkelt et billede, som man her i Folketinget forsøger at tegne af den her sag.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Vi kan da godt sammenligne det totale skattesystem, vil jeg sige til hr. Jens Peter Vernersen, men vi må jo nok desværre erkende, at dér er skatten højere i Danmark end i visse andre lande. Så det må være naturligt, at man også kan tage en lille del op og sammenligne på dette område. For viser det sig, at skatten generelt er

højere i Danmark end i de fleste andre EU-lande, og at kompensationen generelt er lavere end i en række andre EU-lande, vil det da alt andet lige svække konkurrenceevnen, og det kan man da ikke have nogen interesse i, ej heller fra socialdemokratisk side.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Det er et fejlagtigt indtryk, at vi ønsker at svække konkurrenceevnen, men når man skal lave en sammenligning med f.eks. Tyskland, er det da ganske kendt, at løntrykket i Tyskland bestemt er på højde med det danske løntryk. Så der er ikke mangel på konkurrenceevne i forhold til den tyske løn. Det tror jeg er ganske kendt.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Nu skiftede hr. Jens Peter Vernersen tema og talte ikke længere om skattetryk, men om løntryk, og det er da rigtigt, at løntrykket også er højt i Tyskland, men hvis skatten så er lidt lavere, har den enkelte medarbejder jo mere ud af sin løn end i Danmark. Hvis så kompensationen oven i købet er bedre, ja, så vil der jo være en dobbelt motivation for en tysk arbejder til at tage et konkret arbejde frem for en dansker.

Så jeg tror, der er brug for ganske grundige undersøgelser sommeren over, og så har vi da noget at forhandle om igen til efteråret.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Jeg vil godt sige til hr. Flemming Kofod-Svendsen, at der altså ikke er noget hold i, at en tysk lønarbejder har flere penge til rådighed, når skatten er betalt, end en dansk lønarbejder. Det er der ikke hold i.

Første næstformand (Birte Weiss):

Fru Pernille Sams som ordfører for forslagsstillerne.

Pernille Sams (KF):

Jeg vil gerne sige tak til de mange ordførere, som har været meget positive over for forslaget, for den opblødning, der blev givet udtryk for med en meget direkte og positiv opbakning, og så også til de ordførere, som åbner en mulighed for, at sommeren og flere gode argumenter og udvalgsbehandlingen kan bringe en anden lovgivning på banen til efteråret.

Jeg havde måske håbet, at flere sådan umiddelbart ville være indstillet på at anerkende, at de nuværende regler i hvert fald ikke er tilstrækkelig gode, men vi må jo indrømme, at der ikke umiddelbart er flertal for beslutningsforslaget her i dag.

Derfor vil vi jo selvfølgelig gøre det, at vi nu vil lade sommerens forhandlinger i Erhvervsudvalget og med de forskellige partier være afgørende for, hvad vi så gør ved forslaget til efteråret. Det er muligt, vi med et bredt flertal i Folketinget i virkeligheden kan finde en mulighed for at komme igennem med noget. Jeg lagde da bl.a. mærke til, at SF ikke var fuldstændig afvisende over for, at de nuværende regler måske skulle justeres.

Det er i virkeligheden kun regeringspartierne, der er fuldstændig religiøst og fanatisk positive over for de nuværende regler, og man kan da håbe, at virkeligheden også indhenter regeringspartierne i løbet af sommeren, når der nu bliver mulighed for at få et lidt længere udvalgsarbejde om sagen.

Ellers må vi jo genfremsætte forslaget til efteråret, men gad vide om ikke vi kan få et godt samarbejde om det i løbet af sommeren. Det tror jeg. Og enten i forbindelse med finanslovaftalerne, der måske skal indgås, eller i forbindelse med efterårets love er jeg nu ret positiv over for, at vi kan finde et flertal, der på basis af den her debat er indstillet på at ændre de nuværende regler.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Birte Weiss):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 27. maj 1999, kl. 09.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvisse til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.43

Supplerende skriftligt svar af 3/6 99 på spm. nr. S 2148 og S 2149, besvaret mundtligt i spørgetiden 26/5 99 (side 7179 ff.).

Forskningscenter Risø
Direktionen

Forskningsministeriet
Bredgade 43
1260 København K

Hermed fremsendes Risøs bidrag til besvarelse af de fremsendte spørgsmål fra Jens Hald Madsen.

Ad spm. nr. S 2148

»Som det også fremgår af artiklen i Politiken er der ikke tale om »12 uheld med radioaktivt materiale inden for 3 år«, men om 12 overtrædelser af de såkaldte Betingelser for Drift af Risøs nukleare anlæg. Disse Betingelser for Drift dækker alle forhold på Risø, der kan tænkes at have betydning for den nukleare sikkerhed, og er meget specifikke. Betingelserne vedrører såvel tekniske og administrative som organisatoriske forhold.

Vedrørende de tekniske forhold er det et krav, at alle systemer med sikkerhedsmæssig betydning er i drift døgnet rundt alle årets dage. Dette indebærer, at tekniske svigt, som sætter en alarm ud af drift, uden at dette i det konkrete tilfælde får andre konsekvenser for sikkerheden, vil føre til, at Betingelser for Drift formelt er overtrådt.

De 12 overtrædelser fordeler sig med 8 i 1996, 1 i 1997 og 3 i 1998. Der er fulgt op på overtrædelserne med korrektion af fejl, ændring af procedurer og regler og/eller indskærpselse af de ansvarliges pligter.

Overtrædelserne er rapporteret til myndighederne og er medregnet i Risøs grønne regnskab, der indgår i Årsberetning og Virksomhedsregnskab.

I 1996 vedrørte overtrædelserne

- at der i gamle tromler med lavaktivt affald befandt sig op til 23 gram Uran - 235 i stedet for de tilladte 10 gram. Overtrædelserne skyldtes manglende kendskab til de nøjagtige mængder i de allerede eksisterende tromler, da Betingelser for Drift blev udarbejdet. En ændring af Betingelser for Drift, der tillader, det højere indhold er udstedt,
- en manglende halvårlig afprøvning af alarmsystemerne i forbindelse med Risøs tankgravssystemer til radioaktivt spildevand. De nukleare sikkerhedsmyndigheder har efterfølgende godkendt, at afprøvning kun finder sted 1 gang om året,
- en overskridelse af DR3's maksimalt tilladte effekt til 12,3 MW i stedet for 12 MW i kort tid lige efter reaktoropstart p.g.a. operatørfejl. Manuel effektsænkning iværksattes umiddelbart, og opstartsproceduren er efterfølgende blevet ændret,
- en manglende alarmoverførsel fra to af de nukleare anlæg på grund af lynnedslag. Ekstraordinær rundering etableredes indtil alarmovervågning var genetableret, hvilket skete inden for en uge,
- manglende revision af omegnbeskrivelse, som skulle have været revideret hvert 5. år. Den manglende revision, der skulle have været gennemført i 1986 og 1991, blev opdaget i 1996 og er efterfølgende blevet gennemført,
- kortvarig oplagring af ikke godkendte effekter (filtre) i hal til lavaktivt affald. Filtrene fjernedes,
- udledning af kølevand efter aktivitetskontrol til regnvandssystemet i stedet for til det almindelige kloaksystem p. g. a. konstruktionsfejl i kloaksystemet med den konsekvens, at udledningen til fjorden sker tættere ved kysten. Grænseværdierne for radioaktivitet i kølevand er midlertidigt sænket til 1/3 indtil ændring af kloaksystemet er tilendebragt i 1999. Erfaringsmæssigt er der dog sjældent aktivitet i kølevandet.
- manglende analyse af Uran og a - analyse på destillat fra radioaktivt spildevand, da det sagligt skønnedes, at være usødvendigt. Analyser er genoptaget.

I 1997

- bestod overtrædelserne i, at en del af arkivet vedrørende Risøs nedlagte reaktor DR2 ikke befandt sig i det arkivskab, hvor det ifølge Betingelser for Drift skulle være, men lå andetsteds i lokalet. Forholdet bragtes i orden straks, det var konstateret,

I 1998 var der tale om

- at en niveauføler i en opsamlingskammer med radioaktivt vand blev defekt, med den konsekvens, at risikoen for overløb forøgedes. Der iværksattes særlig overvågning, indtil ny niveauføler var opsat.
- at prøvetagning af vandet fra Roskilde fjord igennem nogle år var blevet foretaget fra Risøs mole i stedet for i området mellem Risø og halvøen Bolund lige nord for Risø. De nukleare sikkerhedsmyndigheder har efterfølgende godkendt, at prøvetagningstedet ændres til at være Risøs mole,
- at der manglede overvågning i få timer af en låge i hegnet til Risø, som ekstraordinært blev åbnet for at lette personalets adgang til hovedvejene uden for Risø, da omfattende vejarbejde gjorde det sikkerhedsmæssigt uforvarsligt at cykle på hovedvejen. Overvågning etableredes straks fejlen blev erkendt.

I forbindelse med hændelserne 2, 3, 6, 8, 11 og 12 er det blevet indskærpet over for personalet, at Betingelser for Drift altid skal overholdes.

Ad spm. nr. S 2149

»Der er med baggrund i det stigende antal overtrædelser af Risøs betingelser for drift, der blev konstateret i løbet af 1996, allerede i 1996 iværksat overvejelser om, hvorledes der kunne ske en generel forbedring af sikkerhedskulturen på Risø. Disse overvejelser førte til, at direktionen i januar 1997 iværksatte et projekt, der skulle resultere i en omlægning af Risøs sikkerhedsstyring vedrørende såvel den almindelige arbejdsikkerhed som den nukleare sikkerhed. Dette projekt førte til en række ændringsforslag, hvoraf de fleste er gennemført i 1998, mens nogle forslag stadig er under behandling hos de nukleare tilsynsmyndigheder. Omlægningen af sikkerhedsstyringen har som mål at undgå hændelser, der skyldes organisatoriske og menneskelige svigt, og i så høj grad som muligt, også tekniske svigt, mens nogle typer af tekniske svigt, f.eks. på grund af lynnedslag, aldrig helt vil kunne undgås. Risø har imidlertid dels døgnbemanding på reaktor DR3, dels en døgnbemandet alarmcentral, som altid vil kunne komme i kontakt med en teknisk sagkyndig, der kan tage aktion, så det tekniske svigt ikke får sikkerhedsmæssige følger, hvilket ingen af de 1 spørgsmål i omtalte hændelser, da heller har haft.

Ud over den fortsatte implementering af sikkerhedsstyringsprojektet har Risø over for myndighederne tilkendegivet at ville

- tage særligt hensyn til, at der i forbindelse med et igangværende generationskifte på de nukleare anlæg er tilstrækkeligt med kvalificeret personale ved at tillade overlappning ved genbesættelse af stillinger som følge af planlagt afgang,
- sikre et klart lineansvar og effektiv instruktion ved særlige projekter i tilknytning til de nukleare anlæg, hvori der deltager flere entreprenører, ved at der udvænes en projektleder med driftserfaring fra det pågældende nukleare anlæg og udarbejdes skriftlig instruks for de sikkerhedsmæssige forhold,
- kvalitetssikre overholdelsen af Risøs Betingelser for Drift ved at der for de nukleare anlæg på Risø er udarbejdet procedurer, der dækker de driftsmæssige forhold og krav til vedligeholdelse og kontrol. Det skal herved sikres, at overholdelse af disse procedurer også indebærer at Betingelser for Drift herved overholdes,
- sikre en bedre information af de nukleare myndigheder ved, at det i instruktioner og procedurebeskrivelser er gjort klart for de ansvarlige medarbejdere, hvornår myndighederne skal informeres om hændelser m.v.

De nukleare sikkerhedsmyndigheder har tilkendegivet over for Risø, at de finder disse særlige initiativer dækkende for alle væsentlige spørgsmål, der har været drøftet i tilknytning til sikkerhedskulturen, og at en vellykket gennemførelse af disse tiltag vil kunne bidrage væsentligt til fortsat at sikre en høj sikkerhedskultur på Risø. Samtidig har myndighederne anmodet om med udgangen af 1999 at modtage en rapport fra Risøs direktion om status for og resultater af gennemførelsen af de særlige initiativer samt om andre forhold af betydning for god sikkerhedskultur på Risø.

Som konkret opfølgning på den i Politiken omtalte hændelse, hvor en radioaktiv motor utilsigtet er kommet uden for Risøs område, er der iværksat en risikoanalyse af Risøs radioaktive affaldsstrømme, så der vælges den mest hensigtsmæssige måde til sikring mod lignende hændelser. Dette arbejde forventes afsluttet i løbet af sommeren, hvorefter nødvendige ændringer vil blive iværksat. Derudover er der indført ekstra kontrol af metalkort for radioaktivitet. Det er aftalt med de nukleare sikkerhedsmyndigheder, at de i efteråret vil få en redegørelse for de tiltag, der iverksettes.

For så vidt angår den knuste beton, der fejlagtigt blev transporteret uden for Risøs område, var der ikke tale om en overtrædelse af Betingelser for Drift, men om overtrædelse af vilkårene i en konkret tilladelse. Betonen var iøvrigt friklassificeret og kunne bruges som opfyldningsmateriale.

Med venlig hilsen
Jørgen Kjems
Administrerende direktør